

D ů v o d y:

Mylně se rekursní soud domnívá, že vyřízení prvního soudu, jímž vzal na vědomí zpětvzetí žaloby bez souhlasu žalovaného, není »usnesením«, jež by bylo lze napadnouti rekurem. Civilní řád soudní zná jen dvě formy soudních rozhodnutí, rozsudek a usnesení, a praví v § 425 první odstavec c. ř. s. výslovně, že »pokud není vynésti rozsudek, dějí se rozhodnutí, nařízení a opatření usnesením«. Netřeba se o tom šířiti, že vyřízení soudu, jímž běře na vědomí zpětvzetí žaloby a jímž takto prohlašuje, že pokládá spor za ukončený, jest při nejmenším soudním »opatřením«, t. j. usnesením, jak to zákon v § 425 první odstavec c. ř. s. praví a jak to první soud v nadpisu svého vyřízení písmenem »U« také naznačil. Protože jest podle § 514 c. ř. s. do soudních usnesení připuštěn samostatný rekurs, pokud zákon sám rekurs nevylučuje nebo neodkládá (§ 515 c. ř. s.), podléhá usnesení prvního soudu v souzeném případě samostatnému rekursu, což by platilo i tehdy, kdyby se opatření toto pokládalo jen za usnesení povahy »spor řídicí« (§ 522 c. ř. s.). Proto neprávem rekursní soud odmítl věcné vyřízení rekursu.

Čís. 9422.

Platební rozkaz v upomínacím řízení může býti zbaven účinnosti jen odporem, nikoliv žalobou podle § 39 čís. 1 ex. ř.

(Rozh. ze dne 29. listopadu 1929, Rv II 228/29.)

Žalobu Antonína a Marie S-ových proti Adolfě G-ové, by bylo uznáno právem, že platební rozkaz v upomínacím řízení se prohlašuje neúčinným, a že se exekuce, povolená na základě onoho platebního rozkazu, zrušuje, procesní soud prvního stádu zamítl. Odvolací soud uznal podle žaloby. D ů v o d y: V upomínací žalobě učinila Adolfa G-ová, jako žalobkyně a věřitelka, návrh na vydání podmíněného platebního rozkazu na 1.210 Kč s přísl. proti žalovaným a dlužníkům Antonínu S-ovi a Marii S-ové, platební rozkaz byl vydán dne 14. března 1928 pod č. j. U V 178/28 a byl řádně doručen do vlastních rukou dlužníků dne 20. března 1928. Dne 23. března 1928 došel na soud odpor sepsaný tak, že na zadní straně vyhotovení podmíněného platebního rozkazu jest napsáno: »Podávám odpor. Anton i Marie S.« Tento odpor byl vrácen podle § 85 c. ř. s. k opravě jen Antonínu S-ovi usnesením ze dne 30. března 1928 s poukazem, by podání opravil připojením vlastnoručních podpisů každého žalovaného zvlášť a aby opravené podání opět soudu předložil do tří dnů, ježto by jinak již k podání nebylo přihlíženo tak, jako by se bylo stalo v den, kdy ponejprv došlo. Ani původní k opravě vrácený odpor, ani odpor upravený podle příkazu soudu na soud již nedošel a žalobci odpor k opravě vrácený přiložili k žalobě. Na základě platebního rozkazu povolena byla žalobkyni G-ové usnesením okresního soudu ze dne 30. června 1928 exekuce na movitosti proti

žalovaným, nynějším žalobcům. Žalobci zastávají stanovisko, že podáním odporu ze dne 23. března 1928 pozbyl platební rozkaz moci, že exekuce byla povolena bez exekučního titulu, a žádají soudní výrok, že se platební rozkaz prohlašuje za bezúčinný, že se exekuce zrušuje. Soud první stolice zamítl žalobní žádost z důvodu, že odpor vrácený k opravě v dané lhůtě nebyl soudu opět předložen, že ani jiný odpor ku soudu nedošel, takže se má za to, že nebyl vůbec učiněn. Přisvědčiti jest názoru žalobců v odvolacím spise, že podmíněný platební rozkaz ze dne 14. března 1928 pozbyl podáním odporu došlého u soudu dne 23. března 1928 moci a že tedy není exekučním titulem podle § 1 čís. 3 ex. ř. Proti platebnímu rozkazu došel v zákonné lhůtě odpor podepsaný za oba dlužníky »Anton i Marie S.«, ovšem jen dlužníkem Antonínem S-em i za jeho manželku. Netřeba se tu zabývatí otázkou, zda byl odpor důvodně či bezdůvodně vrácen k opravě Antonínu S-ovi a může-li soud zkoumati, zda se vrácení odporu k opravě stalo důvodně čili nic, a zda je rozlišovati »odpor« od »podání«. Jisto jest, že odpor byl podán také jménem dlužnice Marie S-ové, že na soud včas došel a že jí nebyl k opravě vrácen. Podle § 17 říz. upomínacího nejsou osoby, jež jménem dlužníka podávají odpor, povinny vykázati se plnou mocí k tomuto podání a nebyl proto Antonín S. povinen vykázati se plnou mocí své manželky Marie S-ové, když i za ní odpor podal a podepsal. Podle § 9 téhož zákona platební rozkaz vydaný proti několika dlužníkům pro tutěž pohledávku pozbude moci, jakmile jen jeden dlužník vznesl odpor. Marie S-ová odpor vznesla, jí nebylo podání, kterým odpor vznesla, vráceno k opravě a pozbyl tedy platební rozkaz moci nejen proti ní, nýbrž i proti druhému dlužníku Antonínu S-ovi. Je tedy žalobní žádost, by platební rozkaz prohlášen byl neúčinným, a další návrh na zrušení exekuce na základě téhož platebního rozkazu opodstatněn.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Dovolání opřené o důvod nesprávného právního posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) jest oprávněno. Podle žalobní prosby jde žalobcům o žalobu ve smyslu § 39 čís. 1 ex. ř.; jest žalováno, by exekuční titul byl prohlášen za neúčinný, a jest se žalobou spojen návrh na zrušení exekuce. Předpis § 39 čís. 1 ex. ř. není tak obecný, by podle něho mohlo býti žalováno o neúčinnost jakéhokoliv exekučního titulu, nýbrž jest po této stránce oprávněnost žaloby posouditi podle zvláštních právních předpisů upravujících způsob, jímž může exekuční titul býti zrušen anebo prohlášen za neúčinný (srov. také na př. rozhodnutí čís. 5861 a 7965 sb. n. s.). Žalobci žádají, by za neúčinný prohlášen byl platební rozkaz vydaný k upomínací žalobě. Podle čl. XXVIII uvoz. zák. k c. ř. s. a zákona ze dne 27. dubna 1873, čís. 67 ř. zák. v doslovu čl. V. čís. nař. čís. 118/1914 ř. zák. a čl. III. zák. čís. 161/1921 sb. z. a n. pozbývá platební rozkaz moci jen, podal-li dlužník odpor v čas (sr. § 9 a § 6 čís. 4, zejména slova »jediné podáním odporu«). Zákon vylučuje tudíž

kromě odporu jakýkoli jiný způsob, jímž by platební rozkaz mohl býti zbaven své moci, t. j. účinnosti, a jest proto bez právního důvodu i žaloba domáhající se výroku, že se platební rozkaz prohlašuje za neúčinný. Podle obsahu žaloby jde žalobcům i o zjištění, zda proti platebního rozkazu byl podán odpor podle § 9 čili nic, neboť tvrdí, že se tak stalo. Ani po této stránce není žaloba oprávněna, a to ani jako žaloba určovací, ježto by šlo o zjištění skutečnosti, nikoliv o zjištění práva nebo právního poměru podle § 228 c. ř. s. Žalobní nárok není oprávněn po zákonu a bylo změnou napadeného rozsudku obnoviti rozsudek soudu první stolice. Žalobci nebyli tím zkráceni ve svých právech, neboť o tom, zda proti platebnímu rozkazu byl skutečně podán odpor čili nic, musí uvažovati soud, vyřizující návrh na povolení exekuce na základě platebního rozkazu. Byl-li podán odpor, pozbyl platební rozkaz moci a není tu exekučního titulu. Byla-li exekuce přes to povolena, mají nebo měli žalobci právo k rekursu a záleží jen na nich, zda nechají či nechali opomenutím rekursu dojíti k pravoplatnosti usnesení toho, neboť tím uznají nebo již uznali působnost exekučního titulu a nastává též účín, jako kdyby skutečně nebyl odpor podán.

Čís. 9423.

Návrhu spoluvlastníka, by byla vymazána poznámka zákazu zcizení a zavazení jeho spoluvlastnického podílu, nelze vyhověti, není-li v knihovní žádosti prokázáno svolení spoluvlastníků. Svolení k výmazu lze se domoci sporem proti těm, kdož, nemajíce prý práva brániti se výmazu, odepírají vydati výmazné prohlášení.

(Rozh. ze dne 30. listopadu 1929, R I 873/29.)

Co do předchozího děje poukazuje se na rozhodnutí čís. sb. 8667. Rekursní soud po té zamítl návrh, by ve vložce čís. 780 byl na jedné třetině nemovitosti tam Karolině P-ové vlastnický připsaný vložen výmaz poznámky zákazu zcizení a zatížení, správně, by byla tato poznámka vymazána, a by tam ponechána byla jen poznámka, že v případě prodeje této třetiny jest kupní cenu, nebo kdyby dotyčný nabyvatel převzal dluhy váznoucí na této třetině na srážku ceny tržové, zbytek ceny tržové uložit u soudu v cenných papírech požívajících sirotčí jistoty. Důvod y: Rekursní soud nemůže souhlasiti s knihovním soudem, jenž na základě ověřené žádosti strany, na jejíž nemovitosti vázne poznámka zákazu zcizení a zatížení této nemovitosti, tuto poznámku vymazal. Podle § 52 knih. zák. vyznačení poměrů v § 20 a) knih. zák. uvedených a též výmaz tohoto vyznačení učiní se k žádosti účastníka na základě listin průkaz činících, tedy listin majících náležitosti §§ 26, 27, 31 a 32 knih. zák. Těchto náležitostí neměla listina, podle které knihovní soud výmaz poznámky omezení vlastnictví povolil, a bylo proto vyhověti stížnosti, jak se stalo, a výkon toho uložit soudu knihovnímu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.